

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi K. M. i R. M.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.

VI ACa 2071/24,

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej

i Spraw Publicznych w dniu 20 stycznia 2026 r.:

oddala skargę.

Elżbieta Karska

Tomasz Przesławski

Grzegorz Żmij

UZASADNIENIE

K. M. i R. M. (dalej: „skarżący”), działając przez pełnomocnika profesjonalnego, pismem datowanym na 19 sierpnia 2025 r. wnieśli skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. VI ACa 2071/24, wnosząc o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie do sygn. akt VI ACa 2071/24; *

2. zalecenie Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie podjęcie niezbędnych czynności w sprawie, w szczególności poprzez niezwłoczne wyznaczenie terminu rozprawy
3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz każdego ze skarżących kwoty po 2000,00 zł (słownie: dwa tysiące złotych) tytułem odszkodowania;
4. zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego Warszawie łącznie na rzecz skarżących kosztów tego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że sprawa wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 13 maja 2024 r. Podniesiono także, że „z informacji dostępnych w Portalu Informacyjnym Sądów Powszechnych wynika, że ostatnią czynnością podjętą przez sędziego referenta w sprawie było poinformowanie o składzie Sądu. Zawiadomienia o składzie zostały odebrane przez stronę powodową i stronę pozwaną odpowiednio 22.05.2024 r oraz 27.05.2024 r.”. Jak wskazano „od podjęcia ostatniej czynności w sprawie przez sędziego referenta minęło 15 miesięcy, referent sprawy nie podjął w tym okresie jakiegokolwiek czynności, w szczególności nie zarządził doręczenia stronie powodowej odpisu apelacji wniesionej przez Pozwanego”.

Pismem z 22 grudnia 2025 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga wniesiona w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuraturę i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725 ze zm., dalej także jako: „u.s.p.p.”) nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej

niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawodawca w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. wskazał elementy podlegające analizie na etapie postępowania w przedmiocie przewlekłości. W świetle tego przepisu dokonując oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Wskazać należy, że ustawodawca nie zdecydował się na określenie terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wielomiesięczną beczynność sądu, polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodejmowaniu czynności należy utożsamiać z przewlekłością sądu (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2018 r., I NSP 40/18; z 11 września 2019 r., I NSP 88/19; z 14 listopada 2019 r., I NSP 151/19; z 12 maja 2020 r., I NSP 37/20; z 27 października 2020 r., I NSP 151/20).

Ocena przewlekłości postępowania ma jednak charakter indywidualny i uwzględnia okoliczności konkretnej sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; z 6 maja 2020 r., I NSP 34/20; z 10 listopada 2020 r., I NSP 142/20; z 28 września 2021 r., I NSP 145/21). W toku postępowania o stwierdzenie przewlekłości postępowania sąd oceniający sprawę analizuje nie tylko okres zaniechania jej rozpoznania, lecz bierze pod uwagę wszystkie kryteria, o których stanowi art. 2 ust. 2 u.s.p.p.

Na potrzeby niniejszego postępowania dokonano analizy akt postępowania toczącego przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturą VI ACa 2071/24.

Akta sprawy wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 9 maja 2024 r. (data prezentaty, k. 739).

13 maja 2024 przeprowadzono losowanie sędziego referenta (k. 740).

14 maja 2024 r. Przewodniczący Wydziału zarządził wpisanie sprawy do repertorium ACa oraz poinformowanie stron o składzie sądu (k. 741).

27 grudnia 2024 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynął wniosek dowodowy pozwanego (data nadania, k. 753).

27 sierpnia 2025 r. przeprowadzono kontrolę formalną apelacji oraz zarządzono doręczenie odpisu apelacji pełnomocnikowi powoda (k. 754).

19 września 2025 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynęła odpowiedź powodów na apelację (data nadania, k. 760).

30 września 2025 r. wydano zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy na dzień 16 grudnia 2025 r. (k. 761).

Utrwalone orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka uznaje przy tym, że sprawa jest prowadzona przewlekłe, jeżeli trwa dłużej niż trzy lata w pierwszej instancji (zob. np. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 10 lipca 1984 r. w sprawie Guincho przeciwko Portugalii, nr 8990/80), a w dwóch instancjach powyżej pięciu lat (zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 7 lutego 2006 r. sprawie Donnadieu przeciwko Francji, nr 19249/02). Opóźnienie zaistniałe w trakcie jednej z faz postępowania jest dopuszczalne, pod warunkiem, że łączny czas trwania postępowania nie jest nadmiernie długi (wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 8 grudnia 1983 r. w sprawie Pretto i inni v. Włochy; skarga nr 7984/77, zob. też postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 stycznia 2023 r., I NSP 294/22; z 10 maja 2023 r., I NSP 35/23).

Przedstawiony przebieg postępowania apelacyjnego, biorąc pod uwagę także standardy wyznaczone przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, nie daje podstaw do przypisania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Sąd Najwyższy zdaje sobie sprawę, że słusznym oczekiwaniem strony jest możliwie jak najszybsze rozpoznanie sprawy, jednak zwrócić uwagę należy także na to, że w analizowanej sprawie 16 grudnia 2025 r. wydano wyrok kończący postępowanie.

W realiach niniejszej sprawy, odnosząc się do stanowiska wyrażonego przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, należy także zaznaczyć, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał w swoim orzecznictwie, że okolicznością usprawiedliwiającą opóźnienie w rozpoznaniu sprawy nie jest duży wpływ spraw (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 lipca 2022 r., I NSP 222/22; z 23 marca 2022 r., I NSP 48/22). Podobnie trudności kadrowe nie mogą mieć

zasadniczo wpływu na rozpoznawanie spraw w rozsądnym terminie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 lutego 2012 r., III SPP 2/12; z 6 maja 2020 r., I NSP 34/20). Należy przy tym także zaznaczyć, że już w postanowieniu z 21 marca 2006 r. Sąd Najwyższy wyraźnie wskazał, że znaczny i stale rosnący wpływ spraw oraz niewystarczająca obsada sędziów nie usprawiedliwia przewlekłości postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06).

Mając jednak na uwadze powyżej podniesione okoliczności, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p., oddalił skargę.

Elżbieta Karska Tomasz Przesławski Grzegorz Żmij

MR

[r.g.]